

Internationell strategi

för Region Kronoberg 2024 – 2028

Diarienummer: 23RGK1894

Paragraf: 214 RF

Fastställt av regionfullmäktige 2024-10-30

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Syfte.....	3
Vision	4
Prioriterade områden.....	4
Ansvarsfördelning.....	6
Riktlinjer för internationell samverkan	7

Inledning

Kronoberg påverkas av utvecklingen i omvärlden. Vi lever i en alltmer globaliserad värld vilket skapar nya möjligheter men också fler utmaningar. Internationellt samarbete ökar möjligheterna för att dra nytta av våra styrkor i och bemöta utmaningar i olika sammanhang. Samtidigt synliggörs länets attraktivitet, både i Europa och globalt.

Denna internationella strategi anger syfte med Region Kronobergs internationella arbete, samt prioriteringar och riktlinjer för att arbetet ska kunna bedrivas på ett ändamålsenligt sätt. Strategin tydliggör också ansvaret inom organisationen. Strategin kompletteras med en årlig handlingsplan, som beslutas i samband med verksamhetsplanen för kommande år. Handlingsplanen anger årliga aktivitetsmål och tydliggör avsatta resurser.

Syfte

Syftet med det internationella arbetet är att skapa ett mervärde för Kronobergs läns medborgare, regionens verksamhet och för Kronobergs län i stort. Genom vårt internationella engagemang vill vi också synliggöra och stärka Kronobergs internationella position.

I vårt internationella arbete verkar vi för förbättrad samhällsservice samt starkare regional utveckling och hälso- och sjukvård i länet, i linje med regionövergripande mål som uppges i Regionen Kronobergs strategier (se Bilaga 2).

I våra internationella insatser utgår vi från respekt för människan och förståelsen för att alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. Vi verkar för en utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

Internationalisering ska ses som ett horisontellt perspektiv, som kan tillämpas på samtliga sakområden som Region Kronoberg ansvarar för, snarare än en sakfråga i sig själv. Grundprincipen är att det internationella arbetet ska ske decentraliserat och integrerat i ordinarie budget och verksamhetsplan.

Vision

Region Kronoberg är en aktiv aktör, framförallt på den europeiska arenan, i syfte att främja sina intressen och bidra till utveckling i hela länet med goda erfarenheter och exempel.

Region Kronoberg tillvaratar möjligheter för länets utveckling genom god omvärldsbevakning och påverkansarbete, både nationellt och internationellt. Regionens förvaltningar och bolag deltar i EU-finansierade projekt.

Region Kronoberg skapar förutsättningar för engagemang i internationella samarbeten och utvecklingsaktiviteter för andra aktörer i länet: kommuner, näringsliv, akademien, civil samhälle m.m.

Prioriterade områden

Verksamhetsutveckling

Internationellt arbete i detta perspektiv utvecklar och stärker den regionala verksamheten och dess personal för att på bästa sätt nå Regionens övergripande mål. Samtliga verksamheter deltar i relevanta internationella samarbeten och projekt som ligger i linje med ordinarie verksamhetsutveckling och syftar till att byta erfarenheter och lära av andra. EU:s fonder och program nyttjas i finansiering av samarbets- och utvecklingsprojekt.

Särskilt fokus läggs på insatser med syfte att:

- stödja erfarenhetsutbyte med regioner i andra länder i syfte att tillvarata regionens utvecklingsmöjligheter,
- identifiera styrkor som kan vara förutsättningsskapande för utvecklingsarbete på internationella arenor inom pågående arbete inom Regionens prioriterade sakområden,
- stärka kunskaper om finansieringsmöjligheter inom EU och bygga upp förståelsen för både krav och mervärde av att delta i EU finansierade projekt,
- delta i utvecklingssamarbete på internationell nivå, främst genom medverkan i projekt, ofta inom ramen för EU-program.

Omvärldsbevakning och påverkan

Internationellt arbete i detta perspektiv skapar beredskap att möta framtida förändringar. Samtliga verksamheter bevakar relevant policyutveckling, både på nationell och europeisk nivå och påverkar denna vid behov. Genom sitt deltagande i internationellt inriktade samarbeten skapar Regionen möjligheter för ett ökat inflyttande i frågor på europeisk och internationell nivå som är viktiga för länet.

Särskilt fokus läggs på insatser med syfte att:

- nyttja de internationella nätverk där Region Kronoberg är aktiv för att kommunicera regionens förutsättningar och positioner samt främja och försvara dess intressen (se Bilaga 3),
- identifiera regioner i Europa med liknande förutsättningar som Kronoberg för att kunna bygga allianser och göra Kronobergs röst hörd på europeiska arenan,
- skapa bättre förutsättningar för bevakning av direktiv och lagstiftning i syfte att påverka europeiska initiativ, policyer och program till Kronobergs fördel.

Kronobergs utveckling i samverkan

Internationellt arbete i detta perspektiv bidrar till ökad internationellt engagemang i hela länet. Verksamheter ansvariga för internationella samarbeten, näringsliv, forskning och utveckling, strukturfonder samt projekthantering skapar goda förutsättningar att stödja internationalisering i länet samt att få fler strategiska samarbeten med andra aktörer i länet: kommuner, näringsliv, akademien, civil samhälle med flera.

Särskilt fokus läggs på insatser med syfte att:

- stimulera nätverkande och samarbeten mellan företag, offentlig sektor, lärosäten m. fl., som vill stärka sina samarbeten internationellt;
- samverka med andra aktörer i länet för att skapa fler strategiska internationella samarbeten utifrån prioriterade områden i Region Kronobergs strategier;
- stärka kunskaper om finansieringsmöjligheter inom EU samt Norden och bygga upp förståelsen för både krav och mervärde av att delta i projekt finansierade av EU och Nordiska ministerrådet.

Ansvarsfördelning

Regionfullmäktige beslutar om den internationella strategin.

Regionstyrelsen ansvarar enligt Region Kronobergs arbetsordning för internationella frågor. Detta innebär att regionstyrelsen beslutar om årlig handlingsplan för det övergripande arbetet samt eventuella nya samarbeten för Region Kronoberg november. Återkoppling av arbetet sker årligen genom en särskild rapport som presenteras i april. Löpande åiterrapportering av deltagande vid internationella möten och övrigt internationellt arbete sker vid styrelsesammanträdet närmast hemkomsten/händelsen.

Regiondirektören ansvarar för framtagande av handlingsplan, genomförande av det internationella arbetet enligt styrelsens beslut och återkoppling, med stöd av en internationell funktion. Funktionen erbjuder strategisk rådgivning till Region Kronobergs verksamheter gällande EU-finansiering och program samt projektutveckling kopplad till dessa. Rådgivningen sker också till länets kommuner och andra relevanta aktörer vid behov.

Respektive nämnd beslutar om internationella projekt inom sina sakområden, och tillsätter resurser för dessa inom ramen för nämndens budget.

Förvaltningsdirektörer tillser att omvärldsbevakning sker löpande för förvaltningen relevanta sakfrågor och att initiativ tas till eventuella samarbeten, påverkansarbete och projekt efter behov.

Tjänstepersoner inom respektive förvaltning ansvarar för omvärldsbevakning av sakfrågor samt initierar deltagande och deltar i nätverk/partnerskap/utvecklingsprojekt vid behov utifrån sakkunskap. Genom denna decentralisering, bidrar det internationella arbetet till att Region Kronoberg uppfattas också som en attraktiv arbetsgivare.

Kommunikationsavdelningen publicerar på den externa webben information om Region Kronobergs formaliserade samarbeten och internationella projekt, enligt beskrivning som anges av ansvariga för dessa samarbeten och projekt.

Uppföljning

Den internationella strategin följs upp i början av varje mandatperiod och revideras därefter vid behov. Regiondirektören har uppföljningsansvaret, med stöd av den internationella funktionen.

Riktlinjer för internationell samverkan

En vanlig samverkansform för internationellt arbete är olika former av nätverk, medlemsorganisationer och partnerskap, där en organisation aktivt går in och samverkar inom ramen för en formaliserad struktur med andra organisationer från andra länder under en längre period och därmed bygger upp en relation som kan användas för olika typer av insatser. För varje sådant samarbete där Region Kronoberg deltar ska följande uppfyllas:

- Mål för Region Kronobergs deltagande finns formulerat, med tydlig koppling till ordinarie verksamhetsplan och Region Kronobergs prioriteringar för det internationella arbetet.
- Beslutet har föregåtts av en intressentanalys, där nätverket/organisationen/partnern funnits vara den bäst lämpade för att uppnå målet.
- Samarbetet bör ha en tydlig tematisk koppling, för att underlätta anknytning till sakfrågor inom verksamheten.
- Positiva effekter på social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet ska maximeras och negativa effekter minimeras. Därför ska beslutet ha föregåtts av en hållbarhetsanalys, till exempel genom Regionens metod kallad hållbarhetssäkring.
- Personella och ekonomiska resurser sätts av för arbetet.
- Samarbetet ingås för en bestämd tidsperiod och utvärderas utifrån nytta innan eventuell förlängning.
- Region Kronoberg sprider samarbetets resultat till relevanta aktörer i regionen och möjliggör för deras deltagande i tillämpliga fall.

Resor vid internationellt arbete

Var uppmärksam på att ett ökat internationellt samarbete ofta leder till ett ökat resande för att delta i olika utbyten, möten och konferenser. Även om digitala möten kan ersätta vissa resor visar forskning att vi med ökat samarbete upplever ett ökat behov av att träffas fysiskt. Detta kallas rekyleffekt och är något vi behöver vara uppmärksamma på. Region Kronobergs reseriktlinje strävar efter att minimera de reserelaterade koldioxidutsläppen. Riktlinjen ska alltid följas.

Bilaga 1. Uppförandekod vid internationella samarbeten

Samtliga deltagare i internationella samarbeten representerar Region Kronoberg under hela sin vistelse utomlands, alternativt under representation vid utländska besök i Sverige. Deltagarna representerar också Sverige. Med anledning av detta har en uppförandekod tagits fram, med följande punkter:

- Region Kronobergs riktlinjer för representation gäller också vid utländska besökare. Vid val av lokal för utländska besökare bör i första hand Region Kronobergs egna restauranger, kurs- och konferensanläggningar väljas och för övrigt följa de avtal som Region Kronoberg har.
- I samband med servering av mat dagtid bjuds på dagens lunch. I samband med restaurangbesök bjuds på varmrätt och/eller för-rätt/dessert i prisklass mellannivå.
- Alkoholförtäring får inte förekomma under arbetstid, enligt Region Kronobergs ordinarie regler. Vid representation på fritiden ska alltid restriktivitet råda. Om det ändå bedöms som lämpligt får endast vin/öl serveras. Alkoholfria alternativ ska alltid erbjudas våra gäster.
- Samtliga deltagare ska följa lagen i de länder som besöks, dock med svensk lagstiftning som en miniminivå. Detta innebär att uppförande som är olagligt i Sverige, inte heller ska accepteras vid internationella samarbeten, oavsett gällande lagstiftning i landet som besöks. Exempel på detta kan vara sexköp och bruk av narkotika.
- Det är inte tillåtet att ta emot gåvor eller låta sig bjudas på någonting vars värde skulle kunna väcka misstanke om att syftet är att främja annans intresse (korruption). Presentartiklar som inte är av exklusiv natur, är accepterat att ta emot och ge bort vid besök. Region Kronoberg har centralt upphandlade gåvor, vilka ska användas.

Bilaga 2. Specifikation av Region Kronobergs strategier

Besöksnärringsstrategi Kronoberg 2021 – 2026

Gröna Kronoberg 2025 – 2035

Region Kronobergs hållbarhetsprogram 2024 – 2028

Kulturplan Kronoberg 2025 - 2028

Länstransportplan för Kronobergs län 2022–2033

Närmare Kronobergaren 2030

Regionalt serviceprogram för landsbygden i Kronobergs län 2024 - 2030

Strategi för Smart specialisering i Kronoberg 2021 – 2027

Trafikförsörjningsprogram Kronobergs län 2021 - 2030

Bilaga 3. Företeckning över Region Kronobergs internationella samarbeten

Småland-Blekinge-Halland South Sweden

Småland-Blekinge-Halland South Sweden (SBHSS) är ett samarbete mellan Region Kronoberg, Region Blekinge, Region Halland, Region Jönköpings Län, Region Kalmar län och Linnéuniversitetet. Samarbetets övergripande mål är att främja medlemmarnas verksamhet och ekonomiska intresse i Europeiska unionen liksom samverkan mellan parterna. Samarbetet driver ett representationskontor i Bryssel med ett uttalat uppdrag att samla in och bearbeta information som rör EU. SBHSS etablerades 2012 och Region Kronoberg och dess företrädare organisationer har varit medlem sedan dess.

Parterna har undertecknat samarbetsavtal som gäller från och med 2023 och definierar syfte och följande huvuduppgifter för SBHSS: intressebevakning, påverkansarbete, service till medlemmarna, kontaktskapande, kunskapshöjande och marknadsföring. Varje år fastställs budget och verksamhetsplan som speglar ägarnas fokus i relation till vad som sker på den europeiska arenan. Verksamhetsplanen 2024 prioriterar följande områden och frågor för SBHSS år 2024: bioekonomi, digitalisering, energi, hållbar rörlighet, hälsa och vård, regionalt utvecklingskapital samt vatten.

Region Kronoberg deltar i samarbetet på politisk nivå genom styrgruppen där organisationen representeras av tre ordinarie ledamöter Rene Jaramillo (M), Robert Olesen (S) och Anna Zelvin (KD). Näst under styrgruppen finns chefsgruppen där medlemsorganisationerna har med representanter på hög tjänstemannanivå. Från Region Kronobergs sida är chefsgruppen bemannad med Johan Hansson Lindberg, regional utvecklingsdirektör. En mellanhand mellan chefsgrupp och hemmaorganisation samt kontoret i Bryssel och hemmaorganisation men även de olika medlemsorganisationerna emellan är kontaktpersonsgruppen. I denna sitter en representant från varje medlemsorganisation på lägre tjänstemannanivå.

Kostnader 2024 uppskattas till ca. 1 000 000 kronor, inkl. medlemsavgift, tjänstestöd, resor och arvode. Tjänstestödet omfattar ca. 15 % av en heltidstjänst. Medlemsavgift täcker kostnader relaterade till kontoret i Bryssel såsom personal och lokal.

Euroregion Baltic (ERB)

ERB är en politisk och geografiskt förankrad plattform för regionalt samarbete i södra Östersjöområdet med åtta medlemsregioner från Danmark, Litauen, Polen och Sverige. Organisationens övergripande syfte är att förbättra livsvillkor för invånare, främja gränsöverskridande kontakter mellan lokala samhällen samt att främja åtgärder för hållbar utveckling. Det operativa arbetet inom ERB startade 1998 när medlemsregionerna undertecknade ett avtal för att etablera samverkan. Kronoberg som representerades av kommunförbundet och landstinget på den tiden har varit medlem sedan dess.

De gemensamma utmaningar som har varit i fokus för ERB samarbetet är att föra en politisk dialog med andra regioner i södra östersjöområdet, skapa bättre förutsättningar på hemmaplan för att stärka delaktighet, kunskap och engagemang kring EU-frågor, samverka för att öka ungdomars delaktighet i demokratiska processer, bland annat genom ERB:s ungdomsstyrelse, driva och stödja kapacitetsbyggande insatser med fokus på energiomställning, cirkulär ekonomi samt demokrati och rättsstatens principer, fortsätta gemensamt arbete kring grön omställning och hållbar vattenförvaltning genom ERB:s gemensamma arbetsgrupper.

För att möta behovet av att samla ERB:s medlemmar som en egen juridisk person med möjlighet att anställa personal som verkar på medlemmarnas uppdrag samt kunna ingå avtal för att söka medel från EU för gemensamma aktiviteter har ERB ansökt om status som en egen juridisk person som ett EGTS, Europeisk gruppering för territoriellt samarbete (eng. EGTC European Grouping for Territorial cooperation). Just nu provas ansökan av regeringen.

Region Kronoberg deltar i samarbetet på politisk nivå genom styrelsen där organisationen representeras av två ordinarie ledamöter Rene Jaramillo (M) och Emil Torstensson (KD) samt ersättare Robert Olesen (S) och Bo Bergsjö (L). Euroregion Baltics ordförandeskap roterar mellan medlemsregionerna varje år och under 2024 hålls av Region Kronoberg med Rene Jaramillo som ERB styrelseordförande.

År 2008 inrättades ERB:s ungdomsstyrelse för att stärka ungdomars delaktighet i demokratiska processer och få fler ungdomar intresserade av internationellt samarbete. Region Kronobergs representanter i ERB:s ungdomsstyrelse är Emma Falkbacken (M) som ordinarie ledamot och Gustav Caligari Berger (S). Kontaktpersoner på lägre tjänstemannanivå finns från varje medlemsorganisation och kallas för ERB:s regionala sekreterare.

Kostnader 2024 uppskattas till 350 000 kronor, inkl. medlemsavgift, tjänstestöd, resor och arvode. Tjänstestödet omfattar ca. 15 % av en heltidstjänst. Medlemsavgift täcker kostnader relaterade till kontoret i Polen såsom personal och lokal samt även utvalda möteskostnader.

EU-program (finansieringsverktyg)

Region Kronoberg har uppdrag kopplade till tre Interregprogram: två transnationella program, Östersjöprogrammet och Nordsjöprogrammet samt ett gränsöverskridande program, Södra Östersjöprogrammet. Alla är en del av ett Europeiskt territoriellt samarbete, det mål inom sammanhållningspolitiken som strävar efter att lösa problem över gränserna och gemensamt utveckla olika geografiska områdens potential. Uppdraget är inte ett internationellt samarbete i sig utan ett resultat av genomförandestruktur som byggdes för att implementera Interregprogrammen.

Mål för Regionens deltagande är formulerat utifrån den struktur och regelverk som gäller för Interregprogram det vill säga att framgångsrikt genomföra programmen, vilket skall leda till lokal och regional utveckling. För perioden 2021–2027 har EU-kommissionen har formulerat fem politiska mål för sammanhållningspolitiken att styra mot. Målen som gäller programmen är:

- Ett smartare Europa - Mål 1 täckt i Nordsjöprogrammet, Östersjöprogrammet och Södra Östersjöprogrammet,
- Ett grönare Europa - Mål 2 täckt i Nordsjöprogrammet, Östersjöprogrammet och Södra Östersjöprogrammet,
- Ett mer socialt Europa - Mål 4 täckt i Södra Östersjöprogrammet.

Region Kronoberg deltar i samarbetet på politisk nivå genom:

- övervakningskommittén för Södra Östersjöprogrammet där organisationen representeras av en ordinarie ledamot Robert Olesen (S) samt ersättare Malin Stadig Lundgren (KD),
- svenska subkommittén för Nordsjöprogrammet där organisationen representeras av tre ordinarie ledamöter Lena Wibroe (M), Tony Lundstedt (S) och Kaj-Mikael Petersson (KD) samt tre ersättare Carl-Olof Bengtsson (S), Renate Tschap (S) och Bo Bergsjö (L).

Kostnader 2024 uppskattas till 300 000 kronor, inkl. tjänstestöd, resor och arvode. Tjänstestödet omfattar ca. 25 % av en heltidstjänst. En del av kostnader som gäller Södra Östersjöprogrammet återbetalas med tekniskt stödmedel från programmet.

Energy Cities

Energy Cities bildades 1990 och är ett europeiskt nätverk och samarbetsorganisation för lokala myndigheter som arbetar för hållbara energilösningar. Idag ingår mer än 1000 städer från 30 olika länder i nätverket, inklusive fyra medlemmar från Sverige: Ljungby, Malmö, Växjö och Region Kronoberg.

Energy Cities uppdrag är att ge städer och medborgare möjlighet att forma och övergå till framtidssäkra städer. Inom Energy Cities genomförs arbete och projekt inom frågor som inte är direkt applicerbara för Region Kronobergs verksamhet. Projekt och utlysningar under 2023 handlade till exempel om övergång till fossilfria städer och möjligheter för att främja energidemokrati i städer, hur städer kan sätta konkreta mål för att främja en lokal ekologisk omställning avseende bostäder, planering och mobilitet. Under 2023 upplevde vi fortsatta utmaningar med att göra Energy Cities till ett funktionellt verktyg för internationell benchmarking och lärande för Region Kronoberg.

Region Kronoberg deltar i samarbetet på politisk nivå genom generalförsamling där organisationen representeras av en ordinarie ledamot Bo Frank (M) samt ersättare Anna Johansson (C).

Årliga kostnader uppskattas till 60 000 kronor, inkl. medlemsavgift, tjänstestöd, resor och arvode. Tjänstestödet omfattar ca. 2,5 % av en heltidstjänst.